

EUNOMIA

miesięcznik raciborskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej

ISSN 1897-2349

nr 2 (33) / luty 2010

Foto: PWSZ w Wałbrzychu

▲ Obrady XIII Zgromadzenia Plenarnego KRePSZ w Wałbrzychu (s. 5).

▼ Wolontariusze Fundacji Dr Clowna przynieśli uśmiech pacjentom Szpitala Rejonowego w Raciborzu (s. 25).

▼ Dr Ludmiła Nowacka, Prezes raciborskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, w czasie III Seminarium Pedagogicznego (s. 11).

▼ Prof. nadzw. dr hab. Jerzy Pośpiech uczestniczył w ważnej konferencji na temat wychowania frizycznego i sportu w szkole (s. 11).

Foto: Archiwum PWSZ

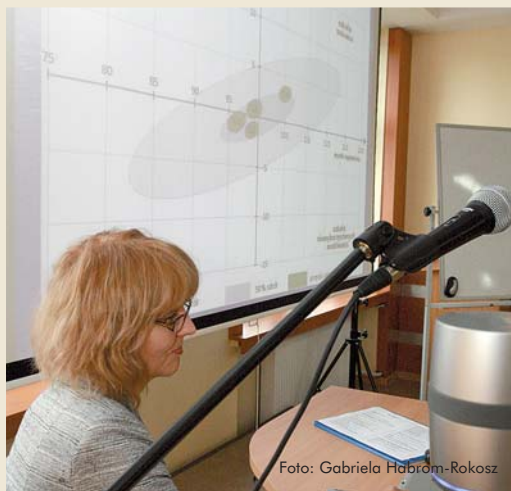

Foto: Gabriela Habrom-Rokosz

Foto: Archiwum PWSZ

I ręką, i pędzlem.

DZIECIĘCE WARSZTATY ARTYSTYCZNE W DZIERGOWICACH

Podczas warsztatów.

Prace studentów wzbudzały żywe reakcje.

Razem z pracami.

Zieleń cieszyła się powodzeniem.

Jubileusz FOTONU – „Elektryczna projekcja”

17 grudnia 2009 roku

Foto: Gabriela Habrom-Rokosz

Foto: Agnieszka Gogolewska

Foto: Gabriela Habrom-Rokosz

Foto: Kamil Materzok

Foto: Gabriela Habrom-Rokosz

Racibórz

– symbolika przestrzeni miejskiej

Posąg Immaculaty w Raciborzu

Kolumny albo słupy maryjne, czyli monumenty, których głównym akcentem jest posąg Matki Boskiej, są niezwykle charakterystycznym elementem krajobrazu wielu miejscowości należących niegdyś do ogromnego państwa Habsburgów. Znajdziemy je w miastach dzisiejszej Austrii, Czech, Słowacji, Węgier, Chorwacji. Sporo ich stoi także na ziemiach Śląska, zwłaszcza Dolnego. Zazwyczaj usytuowane są na rynkach czy jakichś innych placach miejskich, albo przed kościołami. Powstawały głównie w wiekach XVII i XVIII, a zatem w okresie apogeum dążeń kontrreformacyjnych, zapoczątkowanych jeszcze w stuleciu szesnastym w czasie obrad Soboru Trydenckiego. Rozkwitająca po „Tridentinum” sztuka barokowa – ogromnie „teatralna”, oddziałująca na wszystkie zmysły – była poza wszystkim innym sugestywnym symbolem triumfu katolicyzmu nad zagrażającymi mu herezjami. Ponieważ zaś jednym z głównych składników doktryny reformacyjnej (niezależnie od różnic między poszczególnymi wyznaniem protestanckimi) jest zakwestionowanie i odrzucenie dogmatów związanych z Matką Boską, nic dziwnego, że katolicyzm potrydencki eksponował – w kulcie (rozwój sanktuariów Maryjnych) i w ikonografii – postać Maryi Niepokalanej, która często była przedstawiana (zgodnie zresztą z przesłaniem biblijnym) jako Ta, która depcze głowę węża i niszczy w ten sposób wszelkie herezje, będące zatrutymi owocami działania Szatana.

Głębokie, odwołujące się zarówno do barokowej tradycji, jak i do potrzeb duchowych współczesnego człowieka, odczytanie symboliki maryjnych kolumn przedstawił ósmego grudnia 2009 roku, w uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny, papież Benedykt XVI w czasie tradycyjnego nabożeństwa na Placu Hiszpańskim w Rzymie, u stóp kolumny maryjnej, postawionej tam w XIX wieku. Biskup Rzymu dokonał zestawienia miasta z osobą ludzką. Każdy z nas jest miastem, dzieje się z nami to samo, co z miastem. „(...) miasto potrzebuje Maryi, która swoją obecnością mówi nam o Bogu, przypomina nam o zwycięstwie łaski nad grzechem i prowadzi nas ku nadziei nawet w sytuacjach po ludzku bardzo trudnych”¹⁾ – mówił m.in. Benedykt XVI.

Kolumny maryjne, symbolizujące dostojeństwo, chwałę Bożą i wyniesienie Matki Bożej, spektakularnie uzmysławiające katolicką teologię maryjną, są typowym przejawem rzeźby barokowej. Stawianie ich w centralnych miejscach wielu miast i wiosek dawnego cesarstwa austriackiego miało być znakiem wierności poszczególnych społeczności lokalnych wobec następcy Piotra i całej doktryny katolickiej, w której cześć dla Matki Boga zajmuje bardzo wysoką pozycję. Kolumny Maryjne miały więc charakter manifestacji religijnej, ale także w jakimś sensie politycznej, bowiem były zewnętrznym wyrazem oddania pod opiekę Matki Boskiej wszystkich ziem należących do katolickich Habsburgów. „Stawiano je jako wota w różnych trudnych sytuacjach życiowych, m.in. za ocalenie życia, powrót do zdrowia czy odwrót morowego powietrza.”²⁾ Wzorami owych monumentów stały się kolumny maryjne wystawione przez cesarza Ferdynanda III w 1647 roku w Wiedniu i w 1650 roku w Pradze.

Raciborska kolumna maryjna jest jednym z największych obiektów tego typu. Na jej trójbocznym cokole, masywnym i statycznym, stoją rzeźby trzech świętych patronów Raciborza: św. Floriana, chroniącego od pożarów, św. Sebastiana, strzegącego przed zarazą i świętego papieża Marcelego, legendarnego obrońcy miasta. Na postumencie umieszczono również wielkie tablice z łacińskimi inskrypcjami, mówiącymi o genezie fundacji kolumny oraz o oddaniu się Raciborza po wieczne czasy w opiekę Najświętszej Marii Panny. Górna część kolumny, wyrastająca niejako z owego statycznego piedestału, ma zupełnie inny charakter. Przedstawia słupek skłębionych chmur, na którym wznosi się postać Immaculaty – Matki Boskiej Niepokalanej Poczętej. Depcze Ona węża, „którego jadem świat był wszystek chory”, jak pisze Mikołaj Sęp Szarzyński w swoim kontrreformacyjnym sonecie *Do Najświętszej Panny*, na Jej głowie znajduje się „korona z gwiazd dwunastu, a pod stopami księżyc” (Ap 12, 1).

dr Janusz Nowak

Kolumna Maryjna

źródło: wikipedia.pl

¹⁾ <http://www.radiomaryja.pl/artykuly.php?id=102038>

²⁾ M. Perzyński, *Sekrety maryjnej kolumny*, „Nowe Życie” luty 2002.